

ZÁKON

ze dne 2016,

o zákazu ħalál porážek

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Změna zákona na ochranu zvířat proti týrání

V § 5f zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 162/1993 Sb., zákona č. 193/1994 Sb., zákona č. 243/1997 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 30/1998 Sb., zákona č. 77/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 77/2006 Sb., zákona č. 312/2008 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 308/2011 Sb. a zákona č. 359/2012 Sb., se doplňuje odstavec 8, který zní:

„(8) Toto ustanovení se nevztahuje na ħalál porážky.“

Čl. II

Přechodné ustanovení

Pravomocná rozhodnutí o povolení ħalál porážek, vydaná podle dosavadních právních předpisů, pozbývají platnosti uplynutím 2 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2016.

Důvodová zpráva

Obecná část

Zhodnocení platného právního stavu, odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

V současné době výslovně umožňuje *ḥalál* (arabsky: *حلال*, *dovolené*) porážky § 5f zákona na ochranu zvířat proti týrání, jehož rubrika zní: porážení zvířat pro potřeby církví a náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat. Tato regulace byla zavedena článkem I bodem 25 novely č. 359/2012 Sb. Prikázaným způsobem *ḥalál* porážky je *dhabíḥah* (arabsky: *ذَبِيْحَة*), při kterém musí být zvíře podříznuto monotheistou, přičemž však řada islámských učenců zpochybňuje monotheistický status křesťanství, za recitace modlitby bez předchozího omrácení, aby tu modlitbu slyšelo. Při podříznutí musí zůstat nervový systém zvířete nepoškozen, jinak by zvíře zemřelo, aniž by vykřvácelo. Dále při podříznutí hrdla tělo přirozeně reaguje tím, že se pokouší uzavřít ránu a enormním poklesem krevního tlaku, takže krvácení trvá mnohem déle, než by tak bylo bez tohoto procesu. Výsledkem je, že zvíře při plném vědomí někdy umírá i několik minut.

Dalším důvodem pro zákaz je, že *ḥalál* porážky jsou certifikované. Za certifikaci se platí poplatek, který je často příjmem islámských teroristů.

Dalším důvodem je, že *ḥalál* porážky jsou hygienicky nevyhovující, neboť během krvácení poráženého zvířete může být maso kontaminováno žaludečním a střevním obsahem zvířete, které může obsahovat patogeny, např. bakterii *Escherichia coli*.

Prováděcím předpisem je § 5 a příloha č. 3 vyhlášky č. 418/2012 Sb., o ochraně zvířat při usmrcování. Vzhledem k tomu, že by zákonodárce neměl zasahovat do normotvorby exekutivy, bude na ministerstvu zemědělství, aby tuto regulaci zrušilo.

Ḥalál porážky patří k rituálním porážkám zvířat, zejména dobytka, přičemž však ministerstvo zemědělství, z neznámého důvodu, pojem „rituální“ odmítá.

Naproti tomu *košer* (hebrejsky *כשר*, *vhodný*) porážek se předloha zákona nedotýká. Důvody jsou vysvětleny v níže.

Předkladatelé tohoto návrhu zákona reagují na vyjádření ministra zemědělství ČR Mariana Jurečky k návrhu zákona o zákazu *halal* (sněmovní tisk 713), který řeší stejnou problematiku rituálních porážek zvířat. Ministr zemědělství uvedl, že ve vládě tuto změnu zákona nepodpoří. Z jeho vyjádření je zároveň zřejmé, že má vůči porážce zvířat *halal* vážné výhrady. Za stěžejní lze považovat toto vyjádření ministra zemědělství: „Byl jsem sám osobně přítomen jak na porážce jehňat, tak býka, která probíhala *halal* způsobem, a rozhodně to nepovažuji za způsob porážky, kterou bychom měli aplikovat ve třetím tisíciletí takovým způsobem.“

Vzhledem k tomu, že předkladatelé považují názor ministra zemědělství za klíčový, rozhodli se vyjít jeho stanovisku vstříc. Sněmovní tisk 713 byl proto předkladateli stažen a je předkládána tato varianta zákona, která reaguje na vyjádření ministra o tom, že odmítá porážky *halal*. Proto tento návrh zakazuje pouze porážky *halal*.

Návrh v této podobě tak naplňuje hlavní cíl předkladatelů, kterým je zcela vyloučit riziko, že je z rituálních porážek na území České republiky financován radikální islamismus či terorismu.

Předpokládaný hospodářský a finanční dosah, zejména na státní rozpočet, rozpočty krajů a obcí

Dopad na státní rozpočet a rozpočty na rozpočty krajů a obcí bude mírně negativní, protože odpadne příjem za povolování rituálních porážek. Podle odpovědi ministerstva zemědělství na poslaneckou interpelaci byly v roce 2015 povoleny *halál* porážky 10 420 ks ovcí, 1 630 ks skotu a 352 500 ks drůbeže.

Zhodnocení souladu s mezinárodními smlouvami

Navrhované řešení není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, neboť je neregulují.

V evropském právu je humánní zacházení se zvířaty zakotveno v protokolu č. 33 o ochraně a dobrých životních podmínkách zvířat, který je součástí TFEU. Rituální porážky umožňuje článek 4 odst. 4 a článek 5 odst. 2 nařízení 32009R1099, o ochraně zvířat při usmrcování.

Na základě článku 26 odst. 2 písm. c) nařízení 32009R1099 má členský stát EU možnost porážky bez omráčení bez dalšího zakázat.

Zhodnocení souladu s ústavním pořádkem

Podle právního názoru předkladatele není zákaz rituálních porážek v rozporu s článkem 15 odst. 1 věty první Listiny: „Svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání je zaručena,“ neboť v konfliktu náboženství a lidskosti je třeba upřednostnit hledisko lidskosti. To pak na základě principu proporcionality dostane přednost před barbarským náboženským rituálem.

Ze všech rituálních porážek mají být zakázány jen *halál* porážky, naproti tomu *košer* porážky zůstanou povolené. Nejedná se o diskriminaci na základě náboženství, protože judaismus je na území ČR tradiční a není maligní (Starý zákon není vykládán doslovně a historické příběhy v něm nejsou chápány jako příklad k následování). Dále je nutno vzít v potaz odlišné množství *halál* a *košer* porážek v ČR. Diskriminací by bylo, kdyby se s odlišným (židovství a islám) zacházelo stejně.

Zvláštní část

K článku I bodu 1

Toto ustanovení výslovně stanoví, že obecné povolení rituálních porážek v ČR se nevztahuje na *halál* porážky. Důvody jsou vysvětleny v obecné části důvodové zprávy.

K článku I bodu 2

Vzhledem k tomu, že na základě novely č. 359/2012 Sb. byla vydána řada povolení *halál* porážek, je nutné je ze zákona ukončit. Byla sice vydána jen na rok, ale věc nesnese odkladu.

K článku II

Legisvakační lhůta se stanoví s ohledem na to, že je vhodné, aby právní úprava nabyla účinnosti co nejdříve.

V Praze dne 11. února 2016

Olga Havlová v. r.

Marek Černoš v. r.

Karel Fiedler v. r.

Martin Lank v. r.

Jana Hnyková v. r.

David Kádner v. r.

Augustin Karel Andrlé Saylor v. r.

Jiří Štětina v. r.